

KMETOVALEC.

Glasilo c. kr. kmetijske družbe vojvodstva kranjskega.

Ureduje Gustav Pirc, tajnik družbe.

Izhaja 1. in 15. vsaki mesec. — Udje c. kr. kmetijske družbe dobivajo list brezplačno, a nendje plačajo s poštnino vred 2 glđ. na leto. Naročila naj se pošiljajo c. kr. kmetijski družbi, ali pa dotičnim podružnicam.

Štev. 19.

V Ljubljani, 1. oktobra 1885.

Leto II.

Pretakanje (presnamljenje) novega vina.

Spisal dr. J. Bersch.

Ko je glavno vrenje dokončano, pripada pretakanje novega vina najvažnejšim opravilom v kletarstvu. Ako o pravem času pospešimo, zamoremo zorenje vina v sodih jako pospešiti, zlasti pa v okom priti poznejšim nezgodam, ki se utegnejo vina lotiti. Nasprotno pa, ako tega dela ne opravimo dobro, zakrivimo pogosto, da vino slabo dozoreva in se časih zelo hudo skvari. Namen pretakanja novega vina je v prvi vrsti, da je ločimo od droža. Načelno bi se torej s prvim pretakanjem ne smelo dalje čakati, kakor je ravno potrebno, to je le do one dobe, ko je glavno vrenje dokončano popolnem in so se v vinu plavajoči delci toliko vsedli, da se vino med pretakanjem ne skali preveč. Dogaja se pri nekaterih vinih, da se tudi po dokončanem glavnem vrenji vendar dolgo nečesto čistiti. Pri takošnih vinih je svetovati, pretakat iti ter ne čakati, dokler se popolnem ne sčistijo.

Zakaj pa je treba novo vino hitreje ko mogoče dretočiti? Nekateri pravijo, ker se sicer začnejo drože razkrojevati in razkrojeni delci potem v vino vhaajo in kalijo. To pa ni po vsem resnično. Vino lahko več mesecev na drožah ostaja, pa se taiste vendar ne razkrojivajo. Glavni vzrok je sledeči: mlado vino ima zraven droženih tvarin tudi tros ali kali mnogo takošnih gljivic, ki morejo na novo vino prav neugodno vplivati, ako poženejo in se razvijati začno, dokler ni vse vrenje dokončano. Novo vino hrani v sebi tudi nekaj ostankov od grozdnega sladkorja. Tukaj treba je uplivati, da se oni sladkor med tihim vrenjem polagoma razkroji in popolnem izpremeni in pretvori v alkohol ali vinski cvet. Tako dosežemo dvoje: vino postane bolj močno, ker ima več alkohola v sebi, drugič pa je izgubilo ves razkrojljivi in vrenje zahtevajoči sladkor. Oboje stori, da je vino trpežno. Popolnem zavreto vino ne potrebuje nikoli več daljnega vrenja, ter se ne vleče, kajti vse te napake so le tedaj in tako mogoče, dokler je še nerazkrojenega sladkorja kaj v vinu.

Skrbeti nam je, da se tiho vrenje mladega vina vrši krepko in popolnem. V to svrhu važna je temperatura v kleti, ki ne sme biti prehladna, dalje je treba, da vino pri prvem pretakanji veliko pride v dotiko z zrakom. Ravno to, da mnogokrat mlado vino hitro po prvem pretakanji spravljamo v hladne

kleti, je krivo, da tiho vrenje preneha, čeravno je še sladkorja v njem. Vsled tega začne, ko spomladi temperatura gorkeja postane, vino iz nova vreti. Če je vino v velikih sodih, se je tega manj bati, kajti v tem slučaju je pretočeno in od droži ločeno vino še toliko toplo, da tudi v hladni kleti tiho vre in sčasoma dozori. Kar je še droženih delcev v prvič pretočenem vinu in je motno dela, to se med tihim vrenjem vsede in pri drugem pretakanji odpravi.

Zorenje novega vina v sodih močno pospešuje, če ga z zrakom v krepko dotiko spravimo, kajti prvič ukrepijo se na zraku tiste tvarine, ki vrenje povzročujejo, ker se močno pomnožijo in krepko delujejo na razkrojitev zaostalega sladkorja, da se ta kmalu pretvori v alkohol. Drugič pa se beljakovine od mladega vina odločijo, kečar za prvega pretakanja z zrakom pride v trdno dotiko. To je pa ob tem času jako važno, da na takošen način zrak upliva na vino.

V manjših kletarstvih se to navadno dosta dobro vrši, kajti za pretakanje rabijo škafe in tako pride novo vino uže zadosta z zrakom v dotiko. Manj dobro vrši se to v večjih kletarstvih, kjer rabijo sesalke ali pumpe. Tukaj si naj kletarji pomagajo na umeten način, da bode se zrak bolje mešal z vinom. Najloži se godi to, ako vino pretakajo najprvo v plitvo kad in v to postavijo sesalno cev od pumpe. Dvigovalne cevi pa ne smemo v prazni sod vtakniti, ampak v lijavnici napeljati ali lakanico. Pretaka se toraj tudi tukaj prilično tako, kakor pri navadnem pretakanji s škafo. Vsled tega meša se zrak dobro z vinom.

Marsikateri kletarji odlagajo pretakanje, da se nebo zjasni in sever potegne. To je uže stara navada, ter ima svoje dobro utemeljene vzroke, čeravno jih vsak kletar sam ne pozna. Kečar se namreč kaže omenjeno vreme, tedaj pritiska teža zrakova močnejše. Vsled tega ne uhaja iz novega vina ogljikova kislina ali zelo malo.

Zavoljo tega se pa tudi v vinu plavajoče in je kaleče tvarine v mirni tekočini na dno usedavajo. V takošni zvezi sta torej vino v kleti, vreme in zrak. Kdor ima barometer, temu ni treba čakati na krivec. Marveč lahko gre pretakat, ko živo srebro v barometru kvišku gre, kar je znamenje, da raste zrakov pritisek. Opomnjo pa semkaj postavimo, da se tako ravna pri starejem vinu, katero želimo, da se nam mogoče dobro sčisti, in moramo torej posebno opazni biti s pretakanjem ter skrbeti, da vino mogoče čisto iz soda izteče. Pri mladem vinu je to že manj važno.

Glavna reč in skrb tukaj je prava temperatura, da se potem tiho vrenje redno vrši.

Naposled bodi še omenjena navada tistih kletarjev, kateri mlada vina na prvih drožéh puščajo do sred leta. To pa ni razumno kletarstvo več, kajti v takošnem slučaju začnejo drože razkrojivati se. Razkrojene tvarine zmešajo se med vino in je gotovo ne zboljšajo. Predolgo na drožéh ležeče vino je navadno temne barve ter ima neprijeten okus, ki ga strokovnjak takoj zasledí. Tudi ni trpežno takošno vino.

Če je še klet precej topla, potem se v takošnih slučajih vino kvari tem hitreje. Kjer tako delajo, tam pravijo vinski trgovci: ta vina so slaba, niso trpežna in toraj se ne dá z njimi tržiti. Toda vina bi uže bila prav dobra, tudi trpežna, ko bi jih ljudje sami ne kvarili s tem, da jih predolgo na prvih drožéh puščajo.

Prvo pretakanje in sledeče tiho vrenje mladega vina je velike važnosti in odloči vse daljše zorenje vina. Kratko povedano je svetovati sledeče: mlado ali novo vino kaže hitreje ko mogoče po dokončanem glavnem ali prvem vrenji pretočiti, to pa tako, da pride mogoče veliko z rakom v dotiko, v kleti pa, v katero spravimo pretočeno novo vino, moralo bi malo topleje biti, kakor tam, kjer je vrelo, da se završi zelo nemoteno, tako imenovano tiho ali drugo vrenje in se zaostali sladkor v vinu pretvori v alkohol.

Po „Allg. Wein-Zeitung“.

Kmetijske novice in izkušnje.

Kot novo sredstvo za uničenje predenice (žide)

v detelji priporočujejo sedaj vodo, v kateri je raztopljenega 10% železnega vitrijola. To vodo škropijo ali brizgajo na dotična mesta in uže čez nekaj ur postane predenica črna ter pogine. Ta voda detelji nič ne škoduje, še nasprotno lepše raste.

Kako pregnati kravam bradovice na vimenu.

Kravam pregnati bradovice na vimenu, priporoča dr. Linddecke monoklorovo-očetno kislino (Monochlor-essigsäure), koja je v lekarnah na prodaj. S čopičem (pinzelom) zmoči se bradovica in v kratkem času dá se bradovica ločiti. Paziti je treba, da se pri tem delu tudi drugi zdravi deli vimena s kislino ne zmočijo, kajti kamor ta kislina pride, tam tudi kožo razjé.

Krompir kot milo.

Malokomu bode znana poraba krompirja namesto mila (žajfe) za snazanje perila itd. Krompir se skuha na pol mehko, da v roki ne razpade ter se s takim krompirjem tako drgne kakor z milom. Krompir neki naredi perilo čedneje in bolj belo kot pa milo. Rute in tkanine, posebno svilnate, ki so barvane s slabimi barvili, je boljše s krompirjem snaziti, ker ta ne razjé ne tkanine ne barvila kot milo.

Kako moremo blazinsko perje hitro in dobro osnažiti?

Vzamimo kotel, v katerega vložimo sito. Do tega nalijmo vode, na sito pa naložimo perja. Sedaj denemo kotel na ogenj. Med tem, ko voda vre in sopuh vhaja, mešajmo marljivo perje s palčico. Ko je perje navzeto sopuha, spravi se pred vejavnik, ki pa mora čisto snažen biti, da ni nič prahu v njem. Veter iz vejavnika nam perje posuši, ki je potem kakor novo.

Kako spoznati zdrave gobe od strupenih?

Vzame se čebulja ali luk, zunanja koža olupí in z gobami vred kuhat dene. Če so gobe zdrave, ostane čebulja v barvi neizpremenjena, če so pa gobe strupene, tedaj pa postane čebulja plavkasta, rujava ali črna.

Kako pokončavajo malinovje.

Po nekaterih gozdih postane malinovje prav sitno in je priporočati, da se popolnem zatre, kar pa ni samo drago, ampak časih tudi zelo težavno delo. Nahajamo glinaste njive, ki vkljub temu, da jih večkrat zaporedom obsejemo, vendar naenkrat zarastejo se z malinovjem, več ali manj gostim. Francozi v kantonu Isère in Picardie izumili so poseben pomoček in ga objavili v večih francoskih listih strokovnjaških. Pomoček sicer ni popolnem zanesljiv, vendar jako poceni. Še celó nekaj dobička vrže onemu, ki se ga posluži.

Pomoček je ta: kedar poleti solnce pripeka in suša pritiska, zlasti meseca avgusta, požanjejo malinovje tik korena — v Picardiji navadno v 5. ali 6. letu 14letnega kolobara gozdnega, ko mladi les trebijo in pohabljen, slabo. Zaostalo drevje izsekavajo. Pokošeno malinovje posušijo, z drugimi oklestki in suhljado v snopiče povežejo in za kurjavo porabijo. Kurilo gori rado in svetlo in kruh iz tako zakurjene peči je baje zelo okusen. Še na eno korist je treba opozoriti. Po vetru med malinovje zaneseno drevesno seme rado kali in poganja. Mlade rastline rastejo brzo naprej, ker imajo zavetišča in sence. Zlasti dobro se ukoreninijo, čeravno sicer v rasti na kvišku malo zaostanejo. Toda če malinovje pokosimo, rastejo naglo in veselo naprej. Če bi malinovje ruvali, trgali, pipali, oškodovali bi drevesca. Če še kaj malinovja po košnji zaostane, vzame gotovo drugo leto pri drugi košnji svoj konec, če je poprej hitro rastoča drevesca ne zadušijo.

„Centralblatt f. d. g. Forstwesen“.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 37. Na zadnjem desnem kopitu mojega pet let starega konja jela je strela gnjiti. Daleč okrog nimam človeka, ki bi kaj razumil o tacihi rečéh in moj kovač oddaljen je nad dve uri od tod, katerega pa ne zaupam dosti; prosim Vas, mi uže v prihodnjem listu kaj svetovati. (R. Z. v K.)

Odgovor. Prvo je, strelo z vodo čisto zmiti in natanko preiskati; ali ne tiči v nji kaka vbodena ali sicer zabasana stvar; to je treba najprej izdreti s prijemnico ali majhnimi kleščami. Potem porežite čisto noter do najmanjše špirice ves rog, ki je morebiti ločen. Ako najdete proti peti v srednji jamici kak gnojnj tvor, prerežite, da gnoj izteče, in rano potem samašite s predivnim osvaljkom, ki je bil namočen v svinčenem jesihu (Bleiessig). Ko pa predivo pokladate v jamice, je važno, da ga zabašete noter do dna in ga trdno ovezete. Potem glejte, da se kopito na suhem in snažno diži. — Ako pa morda gnjilina izvira iz presuhega roga, omehča se rog z ovezanim frišnim kravjekom ali s kislim zeljem, ali samimi prtenimi cunjami, ki se močijo z mrzlo vodo. To se pa ne dela zavoljo strele, ampak zavoljo presuhega kopita. Zato se to ne dela v eno mer naprej, ampak vsak dan le nekaj ur; potem postavite konja na čisto, snažno, suho steljo. Zato je tudi dobro, ako se tak konj za kaki dve uri vsaki dan v vodo postavi, potem v suh hlev. Ako tako precej ravnate in gnjilina še ni zastarela, ni treba nobenih drugih šup in zdravil, ki v začetku še celó škodujejo. Če je pa gnjilina že bolj vidna, zastarana, smrdljiva, z divjim mesom vendar ne preveč združena, je pa uže treba sušilnih in nekoliko razjedajočih zdravil, ki pokončajo obilno mesno rast. V ta namen služi poštipanje rane in predivnega

osvaljka z žganim galunom, z rudečim precipatom (rothem Quecksilberpraecipitat), zmešanim s štupo hrastove skorje, ali pa namakanje predivnih osvaljkov z vodo bakrenega vitrijola, ki se napravi, če se 1 del bakrenega vitrijola v 24 delih vode raztopi, v steklenici spravi in po potrebi rabi (recimo zjutraj in zvečer) predivni osvaljk namoči in na rano poklada, dokler se ne očedi.

Vprašanje 38. Jaz imam kravo, katera ima uže kake tri mesece drisko, katere ji pa ne morem odpraviti, dasiravno sem uže več sredstev, po tukajšnjih izvedencih priporočenih, poskušal. Krava se je v tem času oteletila ter sem tele prodal in sicer zato, ker je krava zaradi driske imela le malo mleka in pa ker bi jo tele še bolj oslabilo. Omeniti mi je še, da je krava na četrtem teletu in da letos še ni bila na paši. Nasvetujte mi kakošno pravo sredstvo, vsaj bode tudi drugim kmetovalcem v enakih slučajih koristilo. (A. Ž. v L. nad V.)

Odgovor. Driska, kakor jo Vi v Vašem pismu popisete, je kronična, ter Vam priporočamo, na vsak način vprašati za svet diplomovanega žvinozdravnika, kateri si kravo na mestu zamore ogledati. Vaši želji pa hočemo vendar, kolikor nam je možno ustreči ter v naslednjem popisati zdravljenje driske: Žival, ki na driski zboli, naj bode vedno na gorkem; dobro je žival s kako odejo pokrivati ali pa na-njo polagati zgrete koce ali žaklje. Drgnenje života je vedno priporočati. Vse, kar bi zamoglo prehlajenje napraviti, treba je skrbno odvracati (prepih v hlevi, prepičla stelja). Pijača za drisko bolne živali naj bode sluzna, na pr. voda, na kateri se je laneno seme kuhalo (ne lanena moka), vsigdar pa mora biti pijača, če je tudi le voda, obstana ter topla. Vodi je dobro pridjati nekoliko oprazene (roštane) moke. Nikdar se ne sme dati tako bolni živali toliko vode, kolikor zahteva. Za ozdravljanje driske je neobhodno potrebno, da se pijača od dneva do dneva polagoma zmanjša, če se tudi ne sme popolnoma odtegniti. Tudi premočno namakanje krme je opustiti. Juha, narejena iz skuhanih oljupkov ovelih hrušek, ali riža, fižola, prižganka, to vse je prav dobra pijača. Prav dobro pomaga včasih zagatno, črno vino, in sicer za kravo naenkrat ena polna buteljka.

Ako vsa ta sredstva nič ne pomagajo, potem treba je rabiti zdravila. Pri Vaši kravi bi priporočali železni vitrijol in tormentilno korenino, kateri sredstvi ste jako dobri za zdravljenje trdovratne driske, na pr. tormentilove korenine (Tormentillwurzel) 60 gramov, železnega vitrijola 30 gramov, skupaj zdrobljeno in zmešano z moko in vodo. To razdelite na štiri dele, katere ji dajte štirikrat v dveh dneh. Med zdravljenjem priporočati je drgnjenje (frotiranje) trebuha s slamo ter škropanje s trpentinom.

Vprašanje 39. Kje na Štajarskem je kupiti izvirno muricodolsko goved? (P. R. v S.)

Odgovor. Muricodolska goved se vedno dobi pri naslednjih gospodih posestnikih:

Rudolf baron pl. Hackelberg, grajščak, Pragwald pri Celji.

Leopold Hirschvogel, posestnik, Marein, Mürzthal. Eduard Kautschitz, grajščak v Sevnici.

Alojzi Posch, posestnik, Schalldorf bei Marein, Mürzthal.

P. Udalrik Prach, župnik, St. Marein, Mürzthal. Rudolf Ramsauer, posestnik, Kapfenberg.

Janez Walch (vdova), posestnik, Hart bei Wildon.

Vprašanje 40. Je li kak pripomoček, da bi se goved odvadila jesti lés, cunje itd.? (L. V. v Borovnici.)

Odgovor. Na to vprašanje odgovorili smo uže enkrat, in sicer v št. 17 „Kmetovalca“. Ker nam je bilo takrat stavljeno vprašanje premalo razjasneno, nismo utegnili povoljnega odgovora dati. Sedaj pa, ko ste nam ustmeno reč razjasnili, preskrbeli smo si iz strokovnjaških krogov primeren odgovor, katerega Vam tu kolikor mogoče obsežnega objavimo:

Prikazni na govedi, kakor nam jih popišete, so znamenja bolezni, koje Nemci imenujejo „Lecksucht“, tudi „Schlecksucht“ ali pa „Nagen des Rindes“. Ta bolezen je dolgotrajna ter nikdar ni spremljana od vročine ali mrzlice. Znamenje bolezni je nekako čudno poželjenje, najrazličnejše predmete polizati, glodati ter tudi pojesti. Ščasom goved shujša, dobi vse slabe soke ter jetična postane. V začetku bolezni žival nerada je navadno krmo, brska raje po mokri, z blatom namazani stelji ter skuša oblizati ter obglodati stene, zidovje, jasi in enake stvari. To poželjenje postaja vedno večje ter goved kar strastno išče stare cunje, obleko, vrvi, les, usnje, posebno pa predmete, koji imajo v sebi apno ali ilovico, na pr. zidovje, opeko, kar vse tudi skuša požirati; to poželjenje gré celó tako daleč, da goved raje svoje in človeške odpadke je kot pa najboljšo krmo, ter raje pije gnojnico, kot pa dobro pitno vodo. Pri tem goved hujša ter peša, krave slabo molzejo, živina dobi mršavo dlako in slednjič zamore tudi jetika pritisniti, vsled katere goved mora poginiti. Bolezen traja nekaj mesecev, pa tudi več let. Vzrok bolezni je največkrat krma, posebno opazuje se mnogokrat bolezen v krajih, koder nima krma in pijača dovolj apnenih spojin v sebi, to je največkrat v močvirnih pokrajinah s kislo travo ter oblatenim in pokvarjenim senom, zlasti škodljivo je pa seno iz senožet, kojih spodnja plast je šota. Ravno tako dolžijo kot vzroke te bolezni prepičlo krmo, nesnago v hlevu in preobilo polaganje soli. Vsled enega ali drugega teh vzrokov razdražijo se najprvo živci želodčevi, potem pride hujšanje, vodena kri in slednjič pokvarjenje telesnih sokov. Tudi vsled posnemanja zatepe se bolezen v hlev in priporočati je odstranjenje tako bolne govedi iz hleva.

Zdraviti je tako bolno živino tako-le: Če je bolezen manj huda, zadostuje največkrat uže sprememba hleva, na pr. prodanje živine. Zdravila naj bodo taka, katera vežejo kislino ter živali gnjus vzbujajo, posebno apnena voda, pepelika (potašel), klorovo apno, stolčeno lesno oglje, saje, petrolej, katram, solno kislino itd. v zvezi z grenili, kakor pelin, encijan, kalmus itd. Najboljšim sredstvom se prišteva apnena voda, koja se v velikih množicah živini daje. Profesor Rychner priporoča na dan trikrat apnene vode in sicer vselej po 8 litrov, če živina ne mara piti, se ji pa notri vlije; tretji dan je s to vodo prenehati, dá se pa zato živini ta-le prah: Baldrijanove korenine 150 gramov, encijanovega prahu 150 gramov, kalmusa 150 gramov in 15 gramov cveta iz jelenovega roga (v lekarni se dobi pod imenom „Liquor Cornu cervi“ ali „Liquor ammonii carbonici pyro-oleosi“); vse to se dobro skupaj zmeša ter dá živini trikrat na dan po eno dobro perišče. Profesor Haubner priporoča kot zdravilo te bolezni po 180 gramov od pelina, krede, saj, potem 60 gramov finega žvepla, kar se vse skupaj zmeša ter dodatkom nekoliko soli dá živini dvakrat na dan po dve žlici. Žvinozdravnik Feser priporoča zopet tretjo sredstvo proti tej bolezni in sicer vbrizganje „apomorphina“ pod kožo 3krat na dan skozi dva dneva vselej 0.1 grama.

Vselej treba je dati tako bolni živini dobro in tečno krmo, jo snažiti ter sploh za snago v hlevu skrbeti.

Homeopati priporočajo proti glodanji goveje živine: Pulsatilla zjutraj in zvečer skozi 8 dni, potem Nux vomica in Natrum muriaticum.

Družbeni novičar.

Seja glavnega odbora c. k. kmetijske družbe

dné 6 septembra 1885.

Seji predseduje družbini predsednik gospod baron Wurzbach. Navzoči so podpredsednik gospod J. Fr. Seunig, tajnik Gustav Pirc in odborniki gg. Brus, Kastelic, Neweklovski, Robič in Witschl.

Obravnavalo se je sledeče:

Vis. c. kr. kmetijsko ministerstvo dovoli štipendistu J. Belé-tu na Klosterneuburski vinarski šoli štipendijo za leto 1885/6.

Tajnik g. Gustav Pirc poroča, da ni bilo mogoče dosedaj izvršiti vse dovoljene poprave v poslopi na vrtu kmetijske družbe, ker so bili v posilni delalnici, katera je izvršitev poprav sprejela, z delom preobloženi.

Glavni odbor sprejme ponudbo „Vinarskega društva“ v Štanjelu na Krasu zaradi zamene družbenih poročil, knjig, časnikov itd. ter ob enem naroči tajništvo, imenovanemu društvu naznaniti radovoljno podporo od strani kmetijske družbe, kolikor bodo le v njeni moči.

Na odborovo vabilo „Kranjsko-primorskega gozdarskega društva“ na osmi redni občni zbor v Pulji se primerno ukrene.

Glavni odbor pritrdi predlogu vodstva podkovske šole, da se štipendija zaradi vojaščine izstopivšega učenca Jože Peršeta odda ena polovica Janezu Šternu, druga polovica pa Jožetu Grudnu.

Na znanje vzame glavni odbor vabilo gosp. župnika Mesarja v Bohinjski Bistrici k posvečevanju nove cerkve ter zahvalo za podporo, koja je v svojem času naklonila bistriški cerkvi kmetijske družba.

Tajnik gosp. Gustav Pirc poroča, da je tajništvo vsled osobne prošnje nekaterih ljubljanskih čebelarjev in vsled nujnosti predmeta dalo prošnjo na sl. ljubljanski mestni magistrat, da prepove nekemu tukajšnjemu obrtniku tako manipulovanje z medom, pri katerem zamorejo čebele prosto k medu dohajati ter na pokvarjenem medu brati, vsled česa so ljubljanske čebele uže splošno zbolele.

Družbeni pravni zastopnik g. dr. M. Wurzbach poroča o neki tožbi, kar glavni odbor naznanje vzame.

Vis. c. kr. deželna vlada javi glavnemu odboru z dopisom iz dné 12. avgusta t. l., št. 7871. ministerski odlok iz 28. julija, vsled katerega je pogodba z deželnim potnim učiteljem podaljšana.

O vspehu razpisa štipendije za obisk kake više kmetijske šole se s primernimi predlogi poroča na vis. c. k. poljedelsko ministerstvo.

Vis. c. kr. deželna vlada pozivlje sè svojim dopisom kmetijsko družbo, da naj svoja mnenja izreče o predlogih potovalnega učitelja, katere je stavil ob priliki pokladanja računa o svojem delovanju.

Deželna komisija budapeštanske razstave vabi glavni odbor k korporativnemu obisku razstave.

Visoka c. k. deželna vlada naznanja družbi ukrepe vis. c. kr. kmetijskega ministerstva, vsled katerih je potrjen program živinske razstave v Postojini dne 10. oktobra, vsled katerih je nadalje sprejet predlog kmetijske družbe o porabi subvencije za mlekarstvo. Visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo ob enem zahteva

razglašenje načrta in popisa kakega umnega gnojišča, na kateri podlagi naj se potem razpišejo darila takim občinam ali vasem, kojih večina gospodarjev si preskrbi umna gnojišča.

Prošnja vipavske kmetijske podružnice za podporo poškodovanim pri veliki povodnji 29. septembra se toplo priporočena odda vis. c. k. deželni vladi.

Prošnja gosp. učitelja Ranta sklone se podati s potrebnimi razjasnili na vis. c. k. ministerstvo.

Gospod centralni odbornik in inženir Witschl poroča o stroških, koje bode povzročila poprava strehe na poslopiju podkovske šole.

Razglas

kranjskim živinorejcem o prodaji plemenskih juncev muriškega rodu v Rudolfovem (Novem mestu) na Dolenjskem.

C. k. kmetijska družba kranjska bode 3. oktobra t. l. dopoldne ob 9. uri v Rudolfovem 6 plemenskih juncev muriškega plemena prodajala.

Ti junci se bodo postavili posamezno na prodaj za polovico tiste cene, za katero jih družba kmetijska kupi, in se vsak prodá tistemu, kdor največ za nj dá proti temu, da ga 1) koj plača in 2) se s pismom zaveže, ga najmanj dve leti za pleme obdržati, zato se k tej dražbi pripuščajo samo kranjski živinorejci.

Glavni odbor c. kr. družbe kmetijske
v Ljubljani 19. septembra.

Tržne cene.

V Kranji, 28. septembra 1885.

Na današnji trg je došlo 35 glav goveje živine in 15 prešičev.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hektol. . . .	6 82	Ajda, hektol. . . .	5 52
Rež, " . . .	6 17	Slama, 100 kil . . .	2 —
Oves, " . . .	3 25	Seno, " kila " . . .	2 60
Turšica, " . . .	5 50	Špeh, fr. kila " . . .	— —
Ječmen, " . . .	5 52	Živi prešiči, kila . . .	— —

V Ljubljani, 26. septembra 1885.

Povprečna cena.

	Trg	Magaz.		Trg	Magaz.
	gl. kr.	gl. kr.		gl. kr.	gl. kr.
Pšenica, hektol. . . .	6 34	7 08	Sur. maslo, kila	— 84	—
Rež, " . . .	5 20	5 70	Jajca, jedno . . .	— 3	—
Ječmen, " . . .	4 23	5 10	Mleko, liter . . .	— 8	—
Oves, " . . .	2 92	3 18	Gov. meso, kila	— 64	—
Soršica, " . . .	—	6 23	Telečje meso, " . . .	— 68	—
Ajda, " . . .	4 37	5 35	Prešič. meso, " . . .	— 54	—
Proso, " . . .	4 71	5 67	Koštrun, " . . .	— 34	—
Koruza, " . . .	5 40	5 43	Kurecina, jedna	— 42	—
Krompir, 100 kil	2 50	—	Golobje, jeden . . .	— 17	—
Leča, hektoliter	8 —	—	Seno, 100 kil . . .	1 60	—
Grah, " . . .	8 —	—	Slama, " . . .	1 51	—
Fižol, " . . .	8 50	—	Drva, trde, sež. . .	7 60	—
Gov. mast, kila	94 —	—	" mehke, " . . .	5 20	—
Svinska mast, " . . .	82 —	—	Vino, rud., 100 l. . .	— 24	—
Špeh, fr. " . . .	56 —	—	" belo, " . . .	— 20	—
" prek. " . . .	72 —	—			